C/2025/5112

22.9.2025 г.

ПРЕПОРЪКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ ЗА СИСТЕМЕН РИСК

от 9 юли 2025 година

за изменение на Препоръка ЕССР/2015/2 относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика

(ЕССР/2025/5)

(C/2025/5112)

ГЕНЕРАЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ ЗА СИСТЕМЕН РИСК,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство ([1]), и по-специално приложение IX към него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск ([2]), и по-специално член 3 и членове 16—18 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 ([3]), и по-специално член 458 от него,

като взе предвид Решение ЕССР/2011/1 на Европейския съвет за системен риск от 20 януари 2011 г. за приемане на процедурен правилник на Европейския съвет за системен риск ([4]), и по-специално членове 18—20 от него,

като има предвид, че:

(1) За да се гарантират ефикасни и последователни национални мерки на макропруденциалната политика, е важно признаването, изискуемо съгласно правото на Съюза, да бъде допълнено с доброволна реципрочност.

(2) С рамката на доброволна реципрочност за мерките на макропруденциалната политика, установена в Препоръка ЕССР/2015/2 на Европейския съвет за системен риск ([5]), се цели да се гарантира, че спрямо всички основани на експозиции мерки на макропруденциалната политика, активирани в една държава членка, е приложена реципрочност в другите държави членки.

(3) На 30 април 2025 г. шведският орган за финансов надзор (Finansinspektionen), действащ като определен орган за целите на член 458 от Регламент (ЕС) № 575/2013, уведоми Европейския съвет за системен риск (ЕССР) за намерението си да удължи срока на прилагане на две съществуващи по-строги национални мерки в съответствие с член 458, параграф 2, буква г), подточка iv) от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(4) По-специално Finansinspektionen уведоми ЕССР за намерението си: а) да удължи с още две години, считано от 31 декември 2025 г., или до изчезването на макропруденциалните или системните рискове приложимата в момента минимална долна граница от 25 % за претеглената по експозиции средна стойност на рисковите тегла, която се прилага за шведските експозиции на дребно, обезпечени с ипотеки върху недвижими имоти; б) да удължи с още две години, считано от 30 септември 2025 г., или до изчезването на макропруденциалните или системните рискове i) приложимата в момента минимална долна граница на средната стойност на рисковите тегла в размер на 35 %, която се прилага на равнището на портфейла към експозициите към предприятия, обезпечени с ипотеки върху недвижими имоти, и ii) приложимата в момента минимална долна граница на средната стойност на рисковите тегла в размер на 25 %, която се прилага към експозициите към предприятия, обезпечени с ипотеки върху жилищни недвижими имоти. Съществуващите по-строги национални мерки се прилагат както на индивидуална, така и на консолидирана основа за всички кредитни институции, лицензирани в Швеция, които използват вътрешнорейтинговия подход (ВРП) за изчисляване на регулаторните капиталови изисквания.

([1]) ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([2]) ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj.
([3]) ОВ L 176, 27.6.2013 г, стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.
([4]) ОВ C 58, 24.2.2011 г., стр. 4.
([5]) Препоръка ЕССР/2015/2 на Европейския съвет за системен риск от 15 декември 2015 г. относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика (ОВ C 97, 12.3.2016 г., стр. 9).

(5) По предходни случаи Генералният съвет на ЕССР реши да включи тези мерки в списъка на мерките на макропруденциалната политика, за които се препоръчва реципрочност съгласно Препоръка ЕССР/2015/2 ([6]).

(6) Уведомленията, получени от Finansinspektionen на 30 април 2025 г., включват искане до ЕССР да препоръча реципрочност на мерките на макропруденциалната политика съгласно член 458, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на индивидуална, подконсолидирана и консолидирана основа.

(7) С реципрочното прилагане на макропруденциалните мерки от органите на други държави членки на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа, независимо от това дали съответните експозиции се държат чрез дъщерни предприятия или клонове или са резултат от пряко трансгранично кредитиране, се ограничават изтичанията и регулаторният арбитраж, преодоляват се системните рискове и по този начин се насърчава цялостната ефективност на макропруденциалната политика, като се гарантира, че повишените рискове се преодоляват не само в държавата членка, която е въвела макропруденциалната мярка, но и в други държави членки, в които банковите групи са изложени на тези повишени рискове. Поради това признаването следва също така да има за цел да гарантира, че банковите групи, изложени на тези системни рискове, са достатъчно устойчиви. Поради това макропруденциалните мерки, произтичащи от решение за признаване на макропруденциалните мерки на други държави членки, следва като цяло да се прилагат както на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа.

(8) След искането на Finansdepartementet до ЕССР и с цел: а) предотвратяване проявяването на отрицателни трансгранични ефекти под формата на изтичания и регулаторен арбитраж, които биха могли да произтекат от прилагането на мерките на макропруденциалната политика, приложени в Швеция съгласно член 458, параграф 2, буква г), подточка iv) от Регламент (ЕС) № 575/2013; и б) запазване на равнопоставеността между кредитните институции в Съюза, Генералният съвет на ЕССР реши да продължава да включва тези мерки в списъка с мерките на макропруденциалната политика, за които се препоръчва да бъде приложена реципрочност съгласно Препоръка ЕССР/2015/2, и да отправи препоръка за прилагането на реципрочност спрямо тези мерки на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа.

(9) В Препоръка ЕССР/2015/2, изменена с Препоръка ЕССР/2017/4 на ЕССР ([7]), на съответния орган, активиращ мярката на макропруденциалната политика, се препоръчва при подаването на искане за реципрочност до ЕССР да предложи праг на същественост, под който индивидуалната експозиция на даден доставчик на финансови услуги към установения макропруденциален риск в юрисдикцията, в която активиращият орган прилага мярката на макропруденциалната политика, може да се счита за несъществена. Ако счете за необходимо, ЕССР може да препоръча различен праг.

(10) В съответствие с получените уведомления прагът на същественост на равнището на институцията за реципрочното прилагане на настоящата долна граница на средната стойност на рисковите тегла в размер на 25 % за шведските ипотечни експозиции на дребно следва да бъде запазен на 5 милиарда шведски крони. За настоящата долна граница на средната стойност на рисковите тегла в размер на 35 %, която се прилага на равнището на портфейла към експозициите към предприятия, обезпечени с ипотеки върху търговски имоти, и за настоящата долна граница на рисковите тегла в размер на 25 %, която се прилага на равнището на портфейла към експозициите към предприятия, обезпечени с ипотеки върху жилищни имоти, следва също да се запази настоящият праг на същественост на равнището на институцията от 5 милиарда шведски крони. И двата прага следва да се оценяват на консолидирано, подконсолидирано и индивидуално равнище.

(11) Настоящото изменение на Препоръка ЕССР/2015/2 не засяга продължаването на препоръчването на реципрочност на националните макропруденциални мерки, задействани от шведските органи, както е посочено в Препоръка ЕССР/2023/4 ([8]). Настоящите изменения на Препоръка ЕССР/2015/2 отразяват факта, че понастоящем реципрочността се препоръчва на индивидуална, подконсолидирана и консолидирана основа. Поради това стандартният тримесечен преходен период след публикуването на настоящата препоръка в *Официален вестник на Европейския съюз* е приложим само за мерките или техните изменения, които националните органи ще приемат, за да осигурят реципрочност на двете долни граници на рисковите тегла на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа.

([6]) Вж. Препоръка ЕССР/2023/1 на Европейския съвет за системен риск от 6 юли 2023 г. за изменение на Препоръка ЕССР/2015/2 относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика (ОВ C 307, 31.8.2023 г., стр. 1); вж. също Препоръка ЕССР/2019/1 на Европейския съвет за системен риск от 15 януари 2019 г. за изменение на Препоръка ЕССР/2015/2 относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика (ОВ C 106, 1.2.2019 г., стр. 1).

([7]) Препоръка ЕССР/2017/4 на Европейския съвет за системен риск от 20 октомври 2017 г. за изменение на Препоръка ЕССР/2015/2 относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика (ОВ C 431, 15.12.2017 г., стр. 1).

([8]) Препоръка ЕССР/2023/4 на Европейския съвет за системен риск от 6 юли 2023 г. за изменение на Препоръка ЕССР/2015/2 относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика (ОВ C 307, 1.2.2019 г., стр. 1).

(12) Поради това Препоръка ЕССР/2015/2 следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

ИЗМЕНЕНИЕ

Приложението към Препоръка ЕССР/2015/2 се изменя в съответствие с приложението към настоящата препоръка.

Съставено във Франкфурт на Майн на 9 юли 2025 година.

Ръководител на секретариата на ЕССР,
от името на Генералния съвет на ЕССР,
Francesco MAZZAFERRO

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложението към Препоръка ЕССР/2015/2 се изменя, както следва:

1) Под Швеция разделът, озаглавен „I. Описание на мярката“, се заменя със следното:

„I. Описание на мерките

1. Шведската мярка, приложена в съответствие с член 458, параграф 2, буква г), подточка iv) от Регламент (ЕС) № 575/2013 и наложена на кредитните институции, лицензирани в Швеция и използващи ВРП, се състои от специфична за кредитната институция долна граница в размер на 25 % за претеглената по експозиции средна стойност на рисковите тегла, приложена по отношение на портфейла от обезпечени с недвижими имоти експозиции на дребно към длъжници, пребиваващи в Швеция. Претеглената по експозиции средна стойност е средната стойност на рисковите тегла на отделните експозиции, изчислена в съответствие с член 154 от Регламент (ЕС) № 575/2013, претеглена чрез съответната стойност на експозицията. Мярката се прилага на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа.

2. Шведската мярка, прилагана в съответствие с член 458, параграф 2, буква г), подточка iv) от Регламент (ЕС) № 575/2013 и наложена на лицензирани в Швеция кредитни институции, които използват ВРП, се състои от специфично за всяка кредитна институция минимално равнище (долна граница) от 35 % за претеглената по експозиции средна стойност на рисковите тегла, прилагано към портфейла от някои експозиции към предприятия в Швеция, обезпечени с ипотеки върху недвижими имоти, и специфично за всяка кредитна институция минимално равнище (долна граница) от 25 % за претеглената по експозиции средна стойност на рисковите тегла, прилагано към портфейла от някои експозиции към предприятия в Швеция, обезпечени с ипотеки върху недвижими жилищни имоти. Претеглената по експозиции средна стойност е средната стойност на рисковите тегла на отделните експозиции, изчислена в съответствие с член 153 от Регламент (ЕС) № 575/2013, претеглена чрез съответната стойност на експозицията. Тази мярка не обхваща експозиции към предприятия, обезпечени със: i) земеделски имоти; ii) имоти, чиито пряк собственик са общини, области или региони; iii) имоти, при които повече от 50 % се използват за собствен бизнес; и iv) многофамилни жилищни имоти, при които предназначението на имота не е търговско (например жилищни сдружения, които са собственост на живущите и които са с нестопанска цел) или когато броят на жилищата е по-малък от четири. Мярката се прилага на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа.“

2) Под Швеция в раздела, озаглавен „II. Реципрочност“, параграф 3 се заменя със следното:

„3. Съгласно член 458, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на съответните органи на засегнатите държави членки се препоръчва да прилагат реципрочност спрямо шведските мерки, като ги прилагат спрямо вътрешно лицензирани кредитни институции, използващи ВРП, които имат експозиции към Швеция, включително експозиции на дребно, обезпечени с жилищни недвижими имоти, и експозиции към предприятия, обезпечени с търговски или жилищни имоти. Реципрочността следва да се прилага на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа, независимо от това дали експозициите се държат чрез дъщерни предприятия, клонове или са резултат от пряко трансгранично кредитиране. В съответствие с подпрепоръка В, параграф 2 на съответните органи се препоръчва да приложат същата мярка като прилаганата от активиращия орган в Швеция не по-късно от три месеца след публикуването на настоящата препоръка в *Официален вестник на Европейския съюз*.“

3) Под Швеция в раздела, озаглавен „III. Праг на същественост“, параграфи 6, 7 и 8 се заменят със следното:

„6. Съгласно раздел 2.2.1 от Препоръка ЕССР/2015/2 съответните органи на засегнатата държава членка могат да освободят отделни вътрешно лицензирани кредитни институции, използващи ВРП, които имат експозиции под прага на същественост от 5 милиарда шведски крони, от мерките, описани съответно в параграфи 1 и 2. При прилагането на прага на същественост съответните органи следва да наблюдават съществеността на експозициите, като им се препоръчва да прилагат шведските мерки към освободени преди това отделни вътрешно лицензирани кредитни институции, когато прагът на същественост от 5 милиарда шведски крони бъде надхвърлен за конкретната мярка. Съществеността на експозициите следва да се оценява на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа; когато съществеността се оценява на подконсолидирана или консолидирана основа, всички експозиции, държани чрез клонове, експозициите в резултат от пряко трансгранично кредитиране и експозициите, държани чрез дъщерни предприятия, следва да бъдат включени в изчисляването на експозициите, които ще се вземат предвид при прилагането на прага на същественост.

7. Когато няма вътрешно лицензирани кредитни институции, използващи ВРП, с експозиции на дребно, както е описано в параграф 1, над 5 милиарда шведски крони, държани чрез дъщерни предприятия или клонове, разположени в Швеция, и/или с експозиции в резултат от пряко трансгранично кредитиране, съгласно раздел 2.2.1 от Препоръка ЕССР/2015/2 съответните органи на засегнатите държави членки могат да решат да не прилагат реципрочност спрямо мярката. В този случай съответните органи следва да наблюдават съществеността на експозициите, като им се препоръчва да прилагат реципрочност спрямо мярката, описана в параграф 1, ако вътрешно лицензирана кредитна институция, използваща ВРП, надхвърли прага от 5 милиарда шведски крони.

8. Когато няма вътрешно лицензирани кредитни институции, използващи ВРП, с експозиции към предприятия, както е описано в параграф 2, над 5 милиарда шведски крони, държани чрез дъщерни предприятия или клонове, разположени в Швеция, и/или с експозиции в резултат от пряко трансгранично кредитиране, съгласно раздел 2.2.1 от Препоръка ЕССР/2015/2 съответните органи на засегнатите държави членки могат да решат да не прилагат реципрочност спрямо мярката. В този случай съответните органи следва да наблюдават съществеността на експозициите, като им се препоръчва да прилагат реципрочност спрямо мярката, описана в параграф 2, ако вътрешно лицензирана кредитна институция, използваща ВРП, надхвърли прага от 5 милиарда шведски крони.“